

Crna Gora

Ministarstvo ekonomije

PROGRAMI PODSTICANJA BIZNISA

Podgorica, 2017. godine

UNDP
zapošljav

Plje

bizni

inovacije

regionalni razv

Plužine umrežavanje

ŽABLJAK

B

dobro upravljanje

olakšice predu

konkurentnost Mojko

Ministarstvo ekonomije Ko

projekti Nikšić preduze

Sekretarijat za razvojne pro

inovacije Danilovgrad po

investicije Podg

Herceg

Kotor

Novi

Četinje

Tivat slobodne

Budva proj

dobro upravlj

privre

Ba

U

SADRŽAJ

Uredba o podsticanju direktnih investicija	3
Projekat razvoja biznis zona.....	7
Program podsticaja razvoja klastera u Crnoj Gori	9
Program povećanja regionalne i lokalne konkurentnosti kroz usaglašavanje sa zahtjevima međunarodnih standarda poslovanja za period od 2017-2020 godine	11
Program podrške za modernizaciju prerađivačke industrije.....	13
Program unapređenja inovativnosti u malim i srednjim preduzećima	14
Mentoring za mala i srednja preduzeća.....	16
Program podrške razvoju preduzetništva	17
Tehnička podrška u izradi Strateških planova razvoja jedinica lokalne samouprave	20

1. UREDBA O PODSTICANJU DIREKTNIH INVESTICIJA

Kontakt: Sekretarijat za razvojne projekte
 Bulevar Revolucije br. 7, Podgorica, Crna Gora
 tel: +382 (0)20 220 271
 e-mail: marko.bajagic@srp.gov.me
 web: www.srp.gov.me
 Ministarstvo ekonomije
 Rimski trg 46, Podgorica, Crna Gora
 tel: +382 (0)20 482 213
 e-mail: boris.rebic@mek.gov.me
 web: www.mek.gov.me

Opis programa

Uredbom o podsticanju direktnih investicija („Službeni list Crne Gore“, broj 80/15) stvaraju se uslovi za povoljniji poslovni ambijent koji će, podsticanjem domaćih i stranih investicija u svim područjima Crne Gore, doprinijeti povećanju konkurentnosti i izvoznog potencijala industrije uvođenjem novih tehnologija i znanja i omogućiti otvaranje novih radnih mjesta. Investitori koji realizuju investicione projekte, kojima se obezbjeđuje otvaranje novih radnih mjesta i doprinosi privrednom i regionalnom razvoju Crne Gore, mogu biti korisnici finansijskih podsticaja koji se dodjeljuju odlukom Vlade Crne Gore o dodjeli sredstava za podsticanje direktnih investicija.

Uslovi za privredne subjekte

Sredstva za podsticanje investicija se dodjeljuju na osnovu podnošenja prijave na javni oglas za učešće u postupku dodjele sredstava za podsticanje direktnih investicija i zaključenja ugovora o korišćenju sredstava za podsticanje direktnih investicija sa Vladom Crne Gore i to za investicione projekte koji se realizuju u proizvodnom sektoru i sektoru usluga.

- Glavni grad i južni region – minimalna vrijednost ulaganja 500.000 € i otvaranje najmanje 20 novih radnih mjesta u roku od tri godine od dana zaključenja ugovora o korišćenju sredstava;
- Centralni region (izuzev Glavnog grada) i sjeverni region – minimalna vrijednost ulaganja 250.000 € i 10 otvaranje najmanje novih radnih mjesta u roku od tri godine od dana zaključenja ugovora o korišćenju sredstava.

Novozaposlenim licem smatra se lice zaposleno na neodređeno vrijeme na poslovima na kojima se realizuje investicioni projekat, a korisnik sredstava dužan je da zadrži broj novozaposlenih lica u kontinuitetu najmanje tri godine nakon završetka realizacije investicionog projekta za mala i srednja privredna društva, odnosno najmanje pet godina za velika privredna društva.

Sredstva se ne mogu koristiti za finansiranje investicionih projekata u sektorima: primarne poljoprivredne proizvodnje, proizvodnje sintetičkih vlakana, saobraćaja, igara na sreću, trgovine, primarne proizvodnje uglja i čelika, proizvodnje električne energije, nafte i gasa, duvana i duvanskih prerađevina, oružja i municije, genetski modifikovanih organizama i opasnog otpada.

Sredstva za podsticanje investicija mogu se dodijeliti privrednom subjektu:

- a) koji je registrovan u Centralnom registru privrednih subjekata;
- b) koji je podnio investicioni projekat za koji se, u skladu sa Uredbom, dodjeljuju sredstva za podsticanje direktnih investicija;
- c) nad kojim nije pokrenut postupak stečaja ili likvidacije, osim reorganizacije u skladu sa zakonom kojim se uređuje stečaj privrednih subjekata;
- d) koji nije osuđivan za krivično djelo koje se goni po službenoj dužnosti;
- e) koji je izmirio sve obaveze po osnovu poreza i doprinosa zaključno sa mjesecom koji prethodi mjesecu u kome se podnosi prijava;
- f) koji u prethodnih 12 mjeseci prije podnošenja prijave nije smanjio broj zaposlenih u Crnoj Gori za 10% i više;
- g) koji nije za isti investicioni projekat za koji podnosi prijavu koristio sredstva državne pomoći;
- h) koji nije u poteškoćama u skladu sa propisima o državnoj pomoći;
- i) koji nije u obavezi povraćaja nezakonito primljene državne pomoći.

Podsticaji

Sredstva za podsticanje direktnih investicija dodjeljuju se u iznosu od 3.000€ do 10.000€ po novozaposlenom licu na osnovu bodovanja sljedećih kriterijuma:

1. reference privrednog subjekta;
2. udio drugih privrednih subjekata iz Crne Gore tokom i nakon realizacije investicionog projekta;
3. vrijednost investicionog projekta;
4. efekti investicionog projekta vezani za istraživanje i razvoj;
5. efekti investicionog projekta na ljudske resurse;
6. efekti uticaja investicionog projekta na životnu sredinu;
7. obim međunarodnog prometa;
8. ekonomski efekti investicionog projekta;
9. efekti investicionog projekta na regionalni razvoj i
10. pismo o namjerama lokalne samouprave u kojoj privredni subjekat namjerava da ulaže.

Ukupna vrijednost dodijeljenih sredstava ne može prelaziti određeni procenat vrijednosti investicionog projekta u zavisnosti od veličine privrednog društva koje je korisnik sredstava, i može iznositi:

- najviše do 50% od ukupne vrijednosti ulaganja u investicioni projekat za velika privredna društva;
- najviše do 60% od ukupne vrijednosti ulaganja u investicioni projekat za srednja privredna društva;
- najviše do 70% od ukupne vrijednosti ulaganja u investicioni projekat za mala privredna društva.

Malo privredno društvo je privredno društvo koje ima manje od 50 zaposlenih i godišnji promet ili ukupan godišnji bilans stanja koji ne prelazi 10 miliona eura.

Srednje privredno društvo je privredno društvo koje ima od 50 do 250 zaposlenih i godišnji promet koji ne prelazi 50 miliona eura ili ukupni godišnji bilans stanja koji ne prelazi 43 miliona eura.

Veliko privredno društvo je privredno društvo koje ima preko 250 zaposlenih i ukupan godišnji bilans stanja preko 43 miliona eura.

Za kapitalne investicije veće od 10 miliona eura kojima se obezbjeđuje otvaranje radnih mjesta za najmanje 50 novozaposlenih lica, sredstva za podsticanje investicija mogu biti dodijeljena u visini do 17% od ukupne vrijednosti investicionog projekta, bez sprovođenja postupka bodovanja.

Uredbom je predviđena i mogućnost refundacije troškova za razvoj infrastrukture neophodne za realizaciju investicionog projekta.

Dodijeljena sredstva za podsticanje investicija isplaćuju se korisniku sredstava nakon zaključenja ugovora o korišćenju sredstava, u tri jednake rate:

1. Prva rata se isplaćuje nakon podnošenja činidbene garancije;
2. Druga rata se isplaćuje nakon što korisnik sredstava podnese izvještaj nezavisnog revizora kojim se potvrđuje da je realizovao više od 50% vrijednosti ulaganja u investicioni projekat;
3. Treća rata se isplaćuje nakon ostvarivanja pune zaposlenosti predviđene investicionim projektom i realizacije investicionog projekta u skladu sa ugovorom o korišćenju sredstava.

Korisnik sredstava podnosi Sekretarijatu za razvojne projekte zahtjeve za isplatu sredstava, uz koje dostavlja dokumentaciju kojom dokazuje ispunjenost uslova za isplatu. Uz zahtjeve za isplatu prve i druge rate sredstava korisnik podnosi činidbene garancije u korist Vlade Crne Gore, plative na prvi poziv, bez prava prigovora, izdate od poslovne banke registrovane u Crnoj Gori i na iznos sredstava koja se dodjeljuju prvom i drugom ratom. Za isplatu posljednje rate, korisnik sredstava je dužan da dostavi činidbenu garanciju na ukupan iznos dodijeljenih sredstava, nakon čega mu Sekretarijat vraća dvije prethodno dostavljene garancije.

Takođe, korisnik sredstava dužan je da Sekretarijat za razvojne projekte jednom godišnje izvještava o realizaciji investicionog projekta za koji su dodijeljena sredstva za podsticanje investicija, podnošenjem izvještaja nezavisnog revizora o:

- Poslovanju korisnika sredstava;
- Vrijednosti ulaganja u investicioni projekat i
- Broju zaposlenih.

Nakon realizacije investicionog projekta, korisnik sredstava je dužan da Sekretarijatu dostavi izvještaj nezavisnog revizora o realizaciji investicionog projekta i ispunjenju obaveza ulaganja i obaveza zaposlenja.

Ostvareni rezultati

Na osnovu Javnog oglasa iz 2015. godine i potpisanih ugovora o korišćenju sredstava za podsticanje direktnih investicija, u toku su realizacije tri investiciona projekta i to u oblasti drvoprerade, proizvodnje stočne hrane i oblasti obezbjeđenja stvari i lica.

Na osnovu Javnog oglasa iz 2016. godine i potpisanih ugovora o korišćenju sredstava za podsticanje direktnih investicija, u toku su realizacije tri investiciona projekta i to u oblasti drvoprerade, turizma i prehrambenoj industriji.

Ukupna vrijednost investicionih projekata koji se realizuju shodno predmetnim ugovorima iznosi **7.182.429 eura**, pri čemu je predviđeno zapošljavanje **253 lica** na neodređeno vrijeme.

Četiri investiciona projekta se realizuju na teritoriji središnjeg regiona, a dva investiciona projekta se realizuju na području sjevernog regiona.

Novi javni oglas objavljen je 3. marta 2017. godine. Prijave se podnose najkasnije do 8. maja 2017. godine, do 12 časova po lokalnom vremenu na adresu: Sekretarijat za razvojne projekte, Bulevar revolucije br.7, 81000 Podgorica.

2. PROJEKAT RAZVOJA BIZNIS ZONA

Kontakt: Ministarstvo ekonomije
Rimski trg 46, Podgorica, Crna Gora
tel: +382 (0)20 482 213
e-mail: boris.rebic@mek.gov.me
web: www.mek.gov.me

Opis programa

Biznis zona predstavlja jedinstven entitet na području lokalne samouprave, dijelom ili u potpunosti infrastrukturno opremljen, a koji potencijalnim investitorima pored zajedničkog prostora i infrastrukture pruža dodatne poreske i administrativne olakšice sa državnog i lokalnog nivoa.

Vlada Crne Gore je na sjednici od 17. novembra 2016. godine, donijela Uredbu o biznis zonama kojom se definiše model klasifikacije, osnivanja, uspostavljanja, upravljanja i popunjavanja biznis zona, olakšice za korisnike, a sve u cilju privlačenja novih investicija, povećanja zaposlenosti naročito u manje razvijenim područjima države i prevazilaženju regionalnih razlika.

Prema strateškom značaju, biznis zone se dijele na:

- Biznis zone od strateškog značaja
- Biznis zone od lokalnog značaja.

Biznis zone od strateškog značaja mogu se osnovati na lokaciji koja ispunjava sljedeće uslove:

- jedinica lokalne samouprave na čijem se području nalazi lokacija mora da ima više od 20.000 stanovnika;
- površina lokacije ne može biti manja od 10ha;
- lokacija mora biti u skladu sa namjenom utvrđenom prostorno-planskim dokumentima;
- za lokaciju moraju biti riješeni imovinsko-pravni odnosi.

Biznis zone od lokalnog značaja mogu biti lokacije koje ispunjavaju sljedeće uslove:

- lokacija mora biti u skladu sa namjenom utvrđenom prostorno-planskim dokumentima;
- za lokaciju moraju biti riješeni imovinsko-pravni odnosi.

Zona može biti osnovana i na zemljištu u privatnoj svojini ukoliko je postignut sporazum i riješeni međusobni odnosi vlasnika i osnivača biznis zone.

Biznis zonu od strateškog značaja osniva Vlada Crne Gore (u daljem tekstu: Vlada), samostalno ili u saradnji sa drugim osnivačem, dok biznis zonu od lokalnog značaja osniva jedinica lokalne samouprave, samostalno ili u saradnji sa drugim osnivačem, uz prethodno pribavljenu saglasnost Ministarstva.

Biznis zonom od strateškog značaja upravlja privredno društvo, čiji osnivač je Vlada, a biznis zonom od lokalnog značaja upravlja menadžer kojeg imenuje predsjednik lokalne samouprave ili privredno društvo koje osniva jedinica lokalne samouprave.

Uslovi za privredne subjekte

Korisnik biznis zone može biti privredno društvo, drugo pravno lice ili preduzetnik koji obavlja djelatnost u biznis zoni. Korisnik biznis zone sa osnivačem, odnosno upravljačem biznis zone, zaključuje ugovor o poslovanju u biznis zoni.

Poslovanje u biznis zoni osnivač, odnosno upravljač, može da odobri korisniku koji:

- a) je registrovan u Centralnom registru privrednih subjekata;
- b) nije u postupku stečaja ili likvidacije, osim reorganizacije u skladu sa zakonom kojim se uređuje stečaj privrednih subjekata;
- c) nije pravosnažnom sudskom odlukom osuđivan za krivično djelo izvršeno u obavljanju privredne djelatnosti;
- d) je izmirio sve obaveze po osnovu poreza, carina i doprinosa;
- e) nije u poteškoćama u skladu sa propisima o državnoj pomoći;
- f) nije u obavezi povraćaja primljene državne pomoći.

Podsticaji

Za lica zaposlena u biznis zoni korisnik biznis zone ne plaća:

- doprinose za obavezno socijalno osiguranje na zarade (doprinos za penzijsko i invalidsko osiguranje, doprinos za zdravstveno osiguranje, doprinos za osiguranje od nezaposlenosti) i doprinosa za Fond rada;
- porez na dohodak fizičkih lica.

Korisnik biznis zone može da koristi navedene olakšice najduže pet godina od dana zapošljavanja lica u biznis zoni.

Jedinice lokalne samouprave Odlukom o osnivanju biznis zona definišu dodatne olakšice za korisnike i to: povoljne cijene zakupa/kupovine zemljišta, oslobađanje ili smanjenje komunalnih naknada, naknada za opremanje građevinskog zemljišta, smanjenje stope poreza na nepokretnosti, oslobađanje prireza poreza na dohodak fizičkih lica, one stop-shop.

Pored navedenih olakšica, korisnik biznis zone ostvaruje pravo i na druge olakšice u skladu sa zakonom i posebnim propisima kojima se uređuje državna pomoć, s tim što zajedno ne smiju preći maksimalni dozvoljeni intenzitet pomoći od 60% za srednja, odnosno 70% za mala privredna društva, u skladu sa propisima kojima se uređuje državna pomoć.

Kriterijumi

Uslovi poslovanja za korisnike biznis zone utvrđuju se ugovorom o poslovanju u biznis zoni, a izbor korisnika vrši se na osnovu javnog poziva, koji sprovodi upravljač biznis zone.

Ostvareni rezultati

Do sada su u Crnoj Gori definisane biznis zone od lokalnog značaja u devet lokalnih samouprava i to u: Beranama, Bijelom Polju, Kolašinu, Mojkovcu, Cetinju, Nikšiću, Podgorici, Ulcinju i Rožajama.

3. PROGRAM PODSTICAJA RAZVOJA KLASTERA U CRNOJ GORI

Kontakt: Ministarstvo ekonomije
Rimski trg 46, Podgorica, Crna Gora
tel: +382 (0)20 482 316
e-mail: milena.jovetic@mek.gov.me
web: www.mek.gov.me

Opis programa

Cilj Programa je finansijska podrška za preduzetnike, mikro, mala i srednja privredna društva koji se udružuju u klasterne i to kroz ulaganja u materijalnu, nematerijalnu imovinu i operativne troškove poslovanja, radi jačanja kapaciteta klastera i pozicioniranja na domaćem i inostranom tržištu. Program se u kontinuitetu realizuje od 2012. godine, a prvobitni Program podsticanja razvoja klastera u Sjevernom regionu i manje razvijenim opštinama Crne Gore, proširen je 2014. godine i preimenovan u Program podsticanja razvoja klastera u Crnoj Gori do kraja 2016. godine. Samim tim aplikanti mogu biti klasteri sa cijele teritorije Crne Gore.

Maksimalan iznos podrške povećan je sa 7.000 € (2012-2013. god.) na 10.000 € (2014-2016. god.), a za 2017. godinu ovaj iznos je 15.000 €. Sljedeća, značajna izmjena Programa izvršena je 2016. godine, kada je prije svega proširen predmet podrške Programa – za razliku od prethodnih godina implementacije Programa, kojim se podržavala samo nabavka proizvodne opreme, u 2016. godini proširen je predmet podrške na materijalnu i nematerijalnu imovinu, kao i operativne troškove poslovanja. Budžet Programa za 2017. godinu je 15.000 €.

Podsticaji

Sredstva predmetnog Programa mogu se koristiti za:

1. troškove ulaganja u nematerijalnu i materijalnu imovinu (izuzev IT opreme i saobraćajnih sredstava) - i to do 50% (uvećano za 15% klasterima iz manje razvijenih JLS¹ ukupnih opravdanih troškova tokom perioda u kojem se pomoć dodjeljuje;
2. operativne troškove – i to do 50% (uvećano za 15% klasterima iz manje razvijenih JLS) ukupnih opravdanih troškova tokom perioda u kojem se pomoć dodjeljuje, pri čemu se opravdanim troškovima operativne pomoći za inovativne klasterne smatraju troškovi osoblja i administrativni troškovi (uključujući režijske troškove).

Odobrena pomoć od strane Ministarstva ekonomije je do 50% odnosno do 65% ukupnih opravdanih troškova, u skladu sa Prijedlogom projekta, u iznosu najviše do 15.000 € (bez PDV-a), po jednom Projektu². Subvencija se realizuje po principu refundacije, kroz jednu ili dvije tranše u zavisnosti od predmeta podrške i vremenskog okvira Projekta.

¹ U skladu sa Pravilnikom o utvrđivanju stepena razvijenosti jedinica lokalne samouprave, („Službeni list Crne Gore“, br. 82/16) manje razvijene JLS su: Petnjica, Gusinje, Andrijevica, Šavnik, Bijelo Polje, Rožaje, Kolašin, Plav, Mojkovac i Berane

² Programom za period 2017-2020. godina omogućeno je da jedan klaster podnese dvije aplikacije, ali različitih predmeta podrške

Prednost u bodovanju, sa dodatnih 5 poena, imaju aplikacije klastera, čiji najmanje jedan član ima sjedište u manje razvijenoj jedinici lokalne samouprave.

Uslovi za privredne subjekte/klastera

S obzirom da se klasteri formiraju uglavnom kao nevladine organizacije, a postoji mogućnost formiranja i kao privredno društvo, Programom su posebno definisani uslovi za oba oblika. Početno, u slučaju kada je klaster osnovan kao privredno društvo mora imati potvrdu o registraciji iz Centralnog registra privrednih subjekata (CRPS-a). U slučaju kada je klaster osnovan kao NVO, mora biti osnovana kao dobrovoljna, neprofitna organizacija, sa najmanje tri člana domaćih i/ili stranih fizičkih i/ili pravnih lica sa ili bez početne imovine, radi ostvarivanja zajedničkih ciljeva i interesa klastera mikro, malih i srednjih preduzeća i klaster mora imati Rješenje o upisu nevladine organizacije u Registar nevladinih udruženja kod nadležnog Ministarstva.

Sljedeći uslovi su isti za sve klastera, bez obzira na oblik osnivanja:

1. ima sjedište na teritoriji Crne Gore;
2. redovno izvršava obaveze plaćanja poreza i doprinosa, zaključno sa mjesecom koji prethodi mjesecu u kojem je objavljen Javni poziv, odnosno u kojem se podnosi prijava;
3. ima ovlašćeno lice za zaključivanje ugovora i preduzimanje drugih pravnih radnji u ime i za račun klastera sa prebivalištem ili boravištem u Crnoj Gori, koje je odgovorno za realizaciju prava i obaveza iz Ugovora;
4. da klasteru nijesu po istom osnovu dodijeljena sredstva iz državnog budžeta i budžeta jedinice lokalne samouprave;
5. da nije pokrenut postupak stečaja nad klasterom, osim reorganizacije u skladu sa zakonom kojim se uređuje stečaj privrednih subjekata;
6. da ovlašćeno lice nije osuđivano za krivično djelo za koje se goni po službenoj dužnosti;
7. da klaster nije u poteškoćama u skladu sa propisima o državnoj pomoći;
8. da klaster nije u obavezi povraćaja nezakonito primljene državne pomoći.

Aplikaciona dokumentacija detaljno je navedena u tekstu Programa.

Ostvareni rezultati

Program se realizuje od 2012. godine. Budžet Programa povećan je sa 40.000 € u 2014. godini, na 50.000 € u periodu 2013-2016. godina. Ukupan broj podržanih klastera u periodu 2012-2016. godina je 16, a ukupan iznos subvencije je 99.487 € (2012. – 3 podržana klastera, iznos subvencije 21.000 €; 2013. – 5 podržanih klastera, iznos subvencije 35.000 €; 2014. – 1 podržani klaster, iznos subvencije 10.000€; 2015. – 1 podržani klaster, iznos subvencije 9.800 €; 2016. – 6 podržanih klastera, iznos subvencije - 23.687 €). Najbolji rezultat realizacije Programa, u smislu broja podržanih klastera i realizovanih aktivnosti klastera, ostvaren je 2016. godine, što je posljedica izmjene Programa koja se prvenstveno odnosi na proširenje predmeta podrške. Tačnije, do 2016. godine, predmet podrške Programa bila je samo nabavka proizvodne opreme, dok je u 2016. godini kroz Program bilo moguće subvencionisati nabavku materijalne i nematerijalne imovine, kao i operativne troškove poslovanja. Proširenje predmeta podrške Programa izvršeno je upravo na osnovu potreba samih klastera. Članovi klastera su unaprijedili međusobnu saradnju, ojačali su svoje kapacitete, realizovan je niz zajedničkih aktivnosti, posebno u oblasti marketinga.

4. PROGRAM POVEĆANJA REGIONALNE I LOKALNE KONKURENTNOSTI KROZ USAGLAŠAVANJE SA ZAHTJEVIMA MEĐUNARODNIH STANDARDA POSLOVANJA

Kontakt: Ministarstvo ekonomije
 Rimski trg 46, Podgorica, Crna Gora
 tel: +382 (0)20 482 316
 e-mail: milena.jovetic@mek.gov.me
 web: www.mek.gov.me

Opis programa

Program se realizuje po principu refundacije i ima za cilj finansijsku podršku preduzetnicima, malim i srednjim privrednim društvima, naročito iz manje razvijenih opština i sjevernog regiona, da u što većoj mjeri povećaju svoju konkurentnost, prvenstveno kroz usaglašavanje sa zahtjevima međunarodnih standarda za proizvode i podršku za dobijanje akreditacije za ocjenjivanje usaglašenosti. Implementacijom standarda privredni subjekti jačaju svoju konkurentnost, a takođe rezultat implementacije doprinosi proširenju djelatnosti i razvoju područja na kojem ono posluje.

Podsticaji

Program sadrži dvije komponente podrške:

- Podrška MSP u smislu refundacije troškova akreditacije tijela za ocjenjivanje usaglašenosti za seriju standarda MEST EN ISO/IEC 17000 (17025, 17020, 17021, 17065, 17024). Troškovi aktivnosti akreditacije za tijela za ocjenu usaglašenosti su predmet refundacije jedino ukoliko je privredno društvo dobilo akreditaciju od Akreditacionog tijela Crne Gore;
- Podrška MSP u smislu refundacije troškova implementacije standarda/ sertifikacije/ resertifikacije za: seriju MEST EN ISO 900; standard MEST ISO 14001; seriju MEST OHSAS 18000; uputstvo HACCP i standard MEST EN 22000.

Odobrena pomoć od strane Ministarstva ekonomije je do 70% opravdanih troškova za mala privredna društva, odnosno do 60% opravdanih troškova za srednja privredna društva, u iznosu najviše do 5.000 € (bez PDV-a), po jednom aplikantu. Preostali iznos od 30%, odnosno 40% ukupne investicije aplikant finansira samostalno.

Uslovi za privredne subjekte

Pravo učešća u imaju preduzetnici, mala i srednja privredna društva:

- registrovani u skladu sa Zakonom o privrednim društvima i Uredbom o bližim kriterijumima, uslovima i načinu dodjele državne pomoći („Službeni list CG“, br. 27/2010 i 34/2011) koja posluju najmanje 1 godinu;
- registrovana su na teritoriji Crne Gore;
- nijesu imala gubitke u poslovanju u posljednjoj finansijskoj godini i redovno izvršavaju obaveze plaćanja poreza i doprinosa.

Aplikaciona dokumentacija detaljno je navedena u tekstu Programa.

Ostvareni rezultati

Program se realizuje od 2014. godine, kada je budžet Programa iznosio 50.000 €, dok je u 2015. i 2016. godini budžet povećan na 100.000 €. Broj korisnika Programa koji su uspješno implementirali svoje ugovorene aktivnosti i dobili subvenciju u 2014. godini bio je 8 (23.360 €), a u 2015. godini 12 (48.705 €). U 2016. godini subvencija ukupne vrijednosti 95.000 € ugovorena je sa 29 privrednih subjekata, od kojih je 9 implementaciju aktivnosti izvršilo do kraja 2016. godine, za što je ukupno isplaćeno 21.713 €. Ostalih 20 korisnika Programa imaju rok do 18. februara tekuće godine za predaju Zahtjeve za refundaciju sredstava, kada će se znati tačan iznos realizovane subvencije.

5. PROGRAM PODRŠKE ZA MODERNIZACIJU PRERAĐIVAČKE INDUSTRIJE

Kontakt: Ministarstvo ekonomije
 Rimski trg 46, Podgorica, Crna Gora
 tel: +382 (0)20 482 157
 e-mail: renata.milutinovic@mek.gov.me
 web: www.mek.gov.me

Opis programa

U cilju otklanjanja osnovnih prepreka razvoja konkurentnosti crnogorskih preduzeća, poput zastarjelosti opreme, niske fleksibilnosti i produktivnosti proizvodnje, kao i nezadovoljavajućeg nivoa kvaliteta proizvodnih sistema, Vlada CG sprovodi Program podrške za modernizaciju prerađivačke industrije, koji za svoj osnovni cilj ima jačanje konkurentnosti privrednih subjekata, unaprjeđenje poslovanja, produktivnosti i profitabilnosti kroz investicije u tehničku opremljenost proizvodnih kapaciteta (investicije u opremu). Sredstva opredijeljena programom namijenjena su za sufinansiranje dijela troškova nabavke opreme za preduzeća u oblasti prerađivačke industrije, u smislu nabavke: nove proizvodne opreme/mašina; polovne proizvodne opreme/mašina (ne starije od pet godina); novih djelova i specijalizovanih alata koji će se iskoristiti kako bi se stavile u pogon neiskorišćene mašine.

Uslovi za privredne subjekte

Propisana procedura nalaže da su potencijalni korisnici subvencije u obavezi da prethodno apliciraju za kredit za ovu namjenu kod IRF. Nakon što zadovolje kriterijume/uslove za dobijanje kredita kod IRF-a stiču pravo na subvenciju/dodjelu bespovratnih sredstava.

Podsticaji

Program podrazumijeva sufinansiranje opravdanih troškova nabavke opreme do 20% za preduzetnike, mikro i mala privredna društva, odnosno do 10 % za srednja privredna društva. Preostala potrebna sredstva obezbjeđuju se kroz kreditni aranžman sa Investiciono-razvojnim fondom Crne Gore (IRF).

Iznos odobrenih bespovratnih sredstava u visini do 20% vrijednosti opreme ne može biti manji od 5.000 eura, niti veći od 20.000 eura. U skladu sa tim, vrijednost nabavke opreme se kreće u rasponu od 25.000 do 100.000 eura. U slučaju da su ukupni troškovi nabavke opreme veći od 100.000 eura, korisnik može da finansira razliku sopstvenim učešćem ili da za ovaj iznos uveća kreditni zahtjev kod IRF-a.

Raspoloživa sredstva iz Budžeta Ministarstva ekonomije za realizaciju programa u 2017. godini su 100.000 €, a dostupna su od datuma objavljivanja Javnog poziva do utroška raspoloživih sredstava, odnosno najkasnije do 15. decembra 2017. godine. Javni poziv za sve zainteresovane za ovaj vid podrške biće objavljen do kraja marta mjeseca t.g.

Ostvareni rezultati

Po osnovu ovog programa u 2016. godini jedno preduzeće je podržano u iznosu od 9.500 €.

6. PROGRAM UNAPREĐENJA INOVATIVNOSTI U MALIM I SREDNJIM PREDUZEĆIMA

Kontakt: Ministarstvo ekonomije
Rimski trg 46, Podgorica, Crna Gora
tel: +382 (0)20 234 397, 234 029
e-mail: natasa.batricevic@mek.gov.me
ivana.popovic@mek.gov.me
web: www.mek.gov.me

Opis programa

Kako bi se unaprijedili inovativni potencijali u malim i srednjim preduzećima i ojačala saradnja sa inovativnim organizacijama (naučnoistraživačkim ustanovama, naučno-tehnološkim parkom, centrom izvrsnosti, inovaciono-preduzetničkim centrom, poslovnim inkubatorima, konsultantskim firmama), Ministarstvo ekonomije realizuje "Program za unaprjeđenje inovativnosti u malim i srednjim preduzećima" - Projekat finansijske podrške MSP preduzećima iz sektora prerađivačke industrije.

Cilj Programa finansijske podrške u vidu grantova je unaprjeđenje efikasnosti i konkurentnosti preduzeća iz oblasti prerađivačke industrije kroz implementaciju inovativne aktivnosti za unaprjeđenje proizvoda, poslovnih procesa, metoda, tehnika i strategija, promjena navika u poslovanju, kao i inovacionih kvalifikacija i potencijala zaposlenih, što treba da dovede i do povećanje tržišnog učešća i u krajnjem prodaje i prihoda preduzeća.

Uslovi za privredne subjekte

Pravo učešća u Programu finansijske pomoći imaju registrovana mikro, mala i srednja privredna društva u skladu sa Zakonom o privrednim društvima („Sl. list RCG”, br. 06/02) i Uredbom o bližim kriterijumima, uslovima i načinu dodjele državne pomoći (Sl. list Crne Gore, broj: 27/10 i 34/11, 16/14.) koja posluju najmanje 2 godine, i:

- Posluju 100 % u privatnom vlasništvu;
- Imaju sjedište na teritoriji Crne Gore;
- Nijesu imala gubitke u poslovanju u posljednje dvije finansijske godine;
- Redovno izvršavaju obaveze plaćanja poreza i doprinosa i
- Da za iste aktivnosti nijesu koristili sredstva finansijske pomoći iz budžeta ili donatorskih programa u prethodnom periodu.

Program finansijske podrške za inovativne aktivnosti namijenjen je preduzećima u sektoru prerađivačke djelatnosti koji obuhvata preduzeća u širem spektru oblasti klasifikovanih kao sektor C u skladu sa Klasifikacijom djelatnosti 2010, Zavoda za statistiku (osim sektora djelatnosti za koje je naznačeno da nijesu obuhvaćeni: industrija čelika, uglja i sintetičkih vlakana; brodogradnja; proizvodnja koksa i rafiniranih naftnih proizvoda; proizvodnja duvanskih proizvoda; proizvodnja i prodaja vojne opreme ili usluga, trgovina, igre na sreću, itd).

Podsticaji

Implementacija projekta podrazumijeva finansijsku podršku u iznosu do 2.500€ za uvođenje inovacija i to:

- inovacija proizvoda;
- inovacija poslovnog procesa;
- inovacija u organizaciji i
- inovacija u marketingu.

Procedura Programa predviđa da preduzeće, koje ispunjava uslove i kriterijume Javnog poziva i nalazi se na rang listi za realizaciju inovativne aktivnosti, finansira troškove eksternog konsultanta za realizaciju inovativne aktivnosti u visini od 100% i nakon završetka aktivnosti traži povraćaj u visini od maksimalno 50% opravdanih troškova, odnosno 2,500 €³ bez PDV. Preostalih 50% troškova treba da bude pokriveno iz sopstvenih izvora preduzeća koje se prijavljuje za podršku.

Za 2017. godinu za implementaciju Programa za unaprjeđenje inovativnosti je opredijeljeno 30.000 € za preduzeća iz oblasti prerađivačke industrije koja planiraju da uvedu inovativnu aktivnost.

Ostvareni rezultati

U okviru Programa unaprjeđenja inovativnosti za MSP u prerađivačkoj industriji, u 2016. godini jedno preduzeće je dobilo grant u iznosu od 2.450 €.

3 Prijedlogom Programa za 2017. godinu predviđen je maksimalan iznos bespovratnih sredstava po preduzeću do 3.500 €

7. MENTORING ZA MALA I SREDNJA PREDUZEĆA

Kontakt: Direkcija za razvoj malih i srednjih preduzeća
Rimski trg 46, Podgorica, Crna Gora
tel: +382 (0)20 406 302
e-mail: direkcija@nasme.me; web: www.nasme.me

Opis programa

Mentoring je sveobuhvatan proces podrške preduzećima (privrednim društvima) i preduzetnicima sa ciljem podržavanja nesmetanog razvoja i smanjenja broja neuspješnih preduzeća i preduzetnika. Realizacija projekta predstavlja zajednički rad mentora i preduzeća/preduzetnika u cilju prevazilaženja trenutne situacije i nalaženja najpovoljnijih rješenja za buduće poslovanje. Proces mentoringa predstavlja određeni broj sati koji stručno lice-mentor sprovodi u direktnom kontaktu/radu sa vlasnikom preduzeća/preduzetnikom.

Uslovi za privredne subjekte

Uslovi javnog poziva: Pravo učešća na Javnom pozivu imaju registrovana mikro i mala preduzeća, kao i preduzetnici u skladu sa Zakonom o privrednim društvima ("Sl. list RCG", br. 06/02) koja:

- imaju sjedište na teritoriji Podgorice, Bara, Cetinja, Budve, Bijelog Polja i Nikšića;
- posluju 100 % u privatnom vlasništvu;
- posluju najmanje 2 godine;
- nijesu imala gubitke u poslovanju u posljednje dvije godine;
- ne obavljaju djelatnost u okviru vojne industrije, ne organizuju igre na sreću/lutriju, ne bave se proizvodnjom duvana i alkoholnih pića.

Potrebna dokumentacija:

- detaljno popunjen, potpisan i ovjeren prijavni formular (može se preuzeti na web stranici - www.nasme.me ili u prostorijama Direkcije za razvoj malih i srednjih preduzeća;
- komplet obrazaca za godišnje račune (Bilans stanja, Bilans uspjeha) – za posljednje dvije godine.

Podsticaji

- Dijagnostikovanje - analiza trenutne situacije u preduzeću, odnosno kod preduzetnika;
- Pomoć u pripremi razvojnih aktivnosti/planova/projekata i njihovoj implementaciji, kako bi se dostigli što bolji poslovni rezultati;
- Savjetovanje i koordinacija aktivnosti usmjerenih na pristupanje fondovima, Vladinim programima podrške razvoju biznisa, novim tehnologijama, konsultantskim uslugama, itd;
- Pomoć u pronalaženju poslovnih partnera i uspostavljanju poslovne saradnje.

Ostvareni rezultati

U prethodnom ciklusu podržano je ukupno 28 preduzeća kroz pružanje mentoring usluga.

8. PROGRAM PODRŠKE RAZVOJU PREDUZETNIŠTVA

Kontakt: Direkcija za razvoj malih i srednjih preduzeća
Rimski trg 46, Podgorica, Crna Gora
tel: +382 (0)20 406 302
e-mail: ivana.zecevic@euroinfo.me
web: www.nasme.me

Opis programa

Direkcija za razvoj MSP u saradnji sa Investiciono - razvojnim fondom Crne Gore A.D, realizovaće nefinansijsku i finansijsku podršku radi poboljšanja uslova za razvoj preduzetništva u Crnoj Gori. Cilj ove Kreditne linije je pružanje podrške zainteresovanim licima koja planiraju da registruju sopstveni biznis. Na ovaj način će im se pružiti šansa da finansiraju mali biznis i isti učine dostupnim tržištu.

Uslovi za privredne subjekte

Potrebna dokumentacija za podnosiocje zahtjeva sa registrovanom djelatnošću:

- zahtjev za kredit;
- potvrda o uspješno završenoj obuci kod Direkcije za razvoj malih i srednjih preduzeća i/ili kod Zavoda za zapošljavanje Crne Gore;
- investicioni program u skladu sa metodologijom IRF CG A.D., odnosno investicioni program prihvatljive sadržine;
- rješenje o upisu krajnjeg korisnika u sudski registar, odnosno registar nadležnog opštinskog organa;
- rješenje o registraciji za PDV ako je krajnji korisnik obveznik PDV-a;
- statut društva;
- saglasnost za pristup podacima Regulatornog kreditnog registra Centralne banke Crne Gore (RKR) uključujući osnivače i povezana lica;
- obrazac ovjerenih potpisa lica ovlašćenih za zastupanje (OP) i karton depovanih potpisa;
- kopija lične karte;
- kopija kartice žiro računa;
- potvrda Poreske uprave o urednom izmirivanju poreza i doprinosa ne starija od 30 dana;
- komplet obrazaca za godišnje račune (Bilans stanja, Bilans uspjeha, Bruto bilans (Zaključni list), Analitika kupaca i dobavljača), kao i presjek gore navedenih izvještaja za tekuću godinu, izuzev kod klijenata koji nisu u obavezi da sastavljaju finansijske izvještaje;
- odgovarajući obrazac za posljednji mjesec uplate poreza i doprinosa za zaposlene ovjeren od Poreske uprave, kao dokaz broja zaposlenih;
- prijedlog instrumenata obezbjeđenja;
- profakture (kopija ili original) za nabavku opreme, sitnog inventara i obrtnih sredstava, predračune za izvođenje građevinskih radova, predugovore o kupoprodaji nekretnina (IRF CG A.D. neće prihvatati ponude/predugovore koji su izdati od fizičkih lica osim kod kupoprodaje nekretnina, ponude/predugovore od povezanih lica kao ni interne fakture). Predmetna dokumentacija ne može biti starija od 3 mjeseca od datuma predaje zahtjeva za kredit.

Potrebna dokumentacija za podnosiocje zahtjeva koji nemaju registrovanu djelatnost:

- zahtjev za kredit;
- investicioni program u skladu sa metodologijom IRF CG A.D.;
- potvrda o uspješno završenoj obuci kod Direkcije za razvoj malih i srednjih preduzeća i/ili kod Zavoda za zapošljavanje Crne Gore;
- potvrda Zavoda za zapošljavanje Crne Gore da se podnosilac zahtjeva nalazi na evidenciji nezaposlenih lica zavoda;
- saglasnost za pristup podacima Regulatornog kreditnog registra Centralne banke Crne Gore (RKR);
- kopija lične karte;
- predlog instrumenata obezbjeđenja;
- profakture (kopija ili original) za nabavku opreme i sitnog inventara, predračune za izvođenje građevinskih radova, predugovore o kupoprodaji nekretnina (IRF CG A.D. neće prihvatati ponude/predugovore koje su izdate od fizičkih lica osim kod kupoprodaje nekretnina, ponude/predugovore od povezanih lica kao ni interne fakture). Predmetna dokumentacija ne može biti starija od 3 mjeseca od datuma predaje zahtjeva za kredit;
- izjava o kućnoj zajednici.

Nakon odobrenja kredita:

- rješenje o upisu krajnjeg korisnika u sudski registar, odnosno registar nadležnog opštinskog organa;
- rješenje o registraciji za PDV ako je krajnji korisnik obveznik PDV-a;
- statut društva;
- saglasnost za pristup podacima Regulatornog kreditnog registra Centralne banke Crne Gore (RKR);
- obrazac ovjerenih potpisa lica ovlašćenih za zastupanje (OP) i karton depovananih potpisa;
- izjava o povezanim licima ;

Podsticaji

Direkcija za razvoj malih i srednjih preduzeća:

- pripremiće i realizovati posebne cikluse preduzetničkog obrazovanja za svaku ciljnu grupu;
- objaviti javni poziv za kandidate koji će pohađati cikluse edukacije i uraditi selekciju na osnovu kriterijuma koje će unaprijed definisati;
- u toku ciklusa preduzetničkog obrazovanja pripremiće se biznis plan i ostala potrebna dokumenta na osnovu kojih će se moći konkurisati kod IRF CG A.D. za dobijanje kredita;
- pratiće realizaciju biznis planova koji budu kreditno podržani.

Investiciono-razvojni fond Crne Gore A.D:

- obezbijediće kreditna sredstva;
- donosiće konačne odluke o kreditima.
- maksimalni iznos do 50.000,00 € ;
- kamata 2,50 % na godišnjem nivou uz proporcionalni sistem obračuna kamate;
- rok otplate do 12 godina (uključujući grejs period);
- grejs period do 4 godine.

Posebni uslovi kreditiranja: Za subjekte koji projekte realizuju u opštinama sjevernog regiona i u opštinama koje su ispod prosjeka razvijenosti na nivou Crne Gore kamatna stopa iznosi 2,00 % na godišnjem nivou uz proporcionalan način obračuna kamate.

Ostvareni rezultati

U prethodnom ciklusu podržano je ukupno 20 novoosnovanih preduzeća.

9. TEHNIČKA PODRŠKA U IZRADI STRATEŠKIH PLANOVA RAZVOJA JEDINICA LOKALNE SAMOUPRAVE

Kontakt: Ministarstvo ekonomije
Rimski trg 46, Podgorica, Crna Gora
tel: +382 (0)20 482 316
e-mail: milena.jovetic@mek.gov.me
web: www.mek.gov.me

Opis programa

Opredijelivši se za regionalnu politiku zasnovanu na principu “odozdo na gore”, Vlada Crne Gore tretira jedinice lokalne samouprave (JLS) kao glavne kreatore lokalnog razvoja, a istovremeno namjera je da lokalne potrebe nađu svoje mjesto među prioritetima na nacionalnom nivou. U tom smislu, strateško planiranje razvoja JLS dobija na na značaju i postaje veoma važan segment lokalne politike. Stoga, Zakonom o regionalnom razvoju definisana je obaveza izrade Strateškog plana razvoja od strane svih JLS, dok je Ministarstvo ekonomije 2011. godine donijelo Pravilnik o metodologiji za izradu Strateških planova razvoja JLS, po kojem su urađeni važeći Strateški planovi, a 2016. godine Pravilnik je inoviran. Izmjene Pravilnika odnose se na pojednostavljivanje procesa strateškog planiranja, sa ciljem da JLS što kvalitetnije isplaniraju lokalni ekonomski razvoj, odnosno da Strateški planovi budu bazirani na realnim osnovama i mogućnostima JLS, da sumiraju potrebe i jasne pravce razvoja, koji će dalje opredijeliti najveći dio aktivnosti i obezbjeđivanje finansijskih sredstava za implementaciju.

Ministarstvo ekonomije u kontinuitetu prati implementaciju Strateških planova razvoja JLS. U okviru projekta Unapređenje konkurentnosti privrede u Crnoj Gori, koji zajednički finansiraju i implementiraju Ministarstvo ekonomije, UNDP, Glavni grad Podgorica, prijestonica Cetinje i opština Bijelo Polje, tehnička podrška je obezbijedena za 7 JLS čiji su Strateški planovi razvoja istekli, odnosno koje rade na pripremi novih dokumenata. U pitanju su Glavni grad Podgorica, prijestonica Cetinje i opštine: Žabljak, Kolašin, Petnjica, Berane i Tivat.

U kontekstu podrške lokalne privrede, treba istaći da je cilj Strateških planova razvoja upravo socio-ekonomski razvoj JLS, stoga Plan integriše kako prednosti koje treba efikasno iskoristiti, tako i nedostatke koje treba riješiti. Među nedostacima identifikuju se i oni problemi koji predstavljaju kočnicu razvoja privrede, tako da njihovo prepoznavanje i preduzimanje aktivnosti u cilju prevazilaženja, svakako ima pozitivan efekat na poslovanje privrednika. Takođe, izrada Strateškog plana razvoja je participativan proces, tako da je predviđeno i učešće predstavnika privrede, koji bi dao inpute u izradi Plana.

.....

NAPOMENA za sve programe: Visina sredstava po osnovu svih programa, dodjeljuju se kumulativno i to velikim privrednim društvima se utvrđuje do 50% opravdanih troškova za realizaciju investicionog projekta, odnosno do 60% opravdanih troškova za srednja privredna društva i do 70% za mala privredna društva.

vanje

vlja

s zone

oj klasteri

ijelo Polje

izeća privreda Petnjica

kovac Berane umrežavanje

lašin slobodne zone Rožaje

etništvo biznis inkubatori

projekte Andrijevića Plav

poslovni ambijet

gorica Gusinje

subvencije

inovacije

e zone

ekti

anje

eda

ar

lčinj

zaposljavanje

Pljevlje

biznis

inovacije

regionalni razvoj

Plužine umrežavanje

ulaganja

olakšice preduzet

konkurentnost Mojko

Ministarstvo ekonomije Kola

projekti Nikšić preduzetn

Sekretarijat za razvojne proje

inovacije Danilovgrad posl

Crna Gora

Ministarstvo ekonomije

Empowered lives.
Resilient nations.

CRNA GORA

SEKRETARIJAT ZA RAZVOJNE PROJEKTE

Herceg

Kotor

Podgorica
Cetinje